

เช่าซื้อและลีสซิ่ง

เช่าซื้อและลีสซิ่ง คืออะไร

การเช่าซื้อหรือลีสซิ่ง เป็นการทำสัญญาที่ทำให้เราได้สินค้า เช่น รถจักรยานยนต์ รถยนต์ คอมพิวเตอร์ หรือเครื่องจักร มาใช้ในชีวิตประจำวันหรือเพื่อประกอบธุรกิจ โดยที่เรายังไม่ได้เป็นเจ้าของหรือมีกรรมสิทธิ์ในสินค้านั้น และไม่ต้องจ่ายเป็นก้อนใหญ่ในคราวเดียว แต่จะชำระทีละเล็กละน้อย ทยอยจ่ายตามที่ตกลงกันไว้

เช่าซื้อ (Hire Purchase)

เราในฐานะลูกค้าหรือผู้เช่าซื้อจะทำสัญญากับผู้ให้เช่าว่าจะชำระค่าสินค้าเป็นงวด ๆ ตามจำนวนเงินและระยะเวลาที่กำหนด โดยระหว่างนั้นผู้เช่าซื้อสามารถนำสินค้าหรือทรัพย์สินนั้นมาใช้งานได้ก่อน โดยที่กรรมสิทธิ์ยังเป็นของผู้ให้เช่า จนกว่าจะจ่ายเงินครบตามสัญญาจึงจะโอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินนั้นมาเป็นของเรา เช่น การเช่าซื้อรถยนต์หรือจักรยานยนต์

ลีสซิ่ง (Leasing)

มีลักษณะคล้ายกับสัญญาเช่าซื้อ คือ เราจะต้องชำระเงินค่าเช่าเป็นงวด ๆ ตามจำนวนเงินและเวลาที่กำหนดในสัญญาเช่า ต่างกันตรงที่เมื่อสิ้นสุดสัญญาเช่า เราสามารถเลือกได้ว่าเราจะซื้อ ต่อสัญญาเช่า หรือส่งคืนทรัพย์สินให้กับผู้ให้เช่า ส่วนมากผู้ที่ทำสัญญาลักษณะนี้ มักเป็นบริษัทหรือนิติบุคคลที่ต้องการเช่าทรัพย์สินที่มีราคาแพงหรือเช่าทรัพย์สินในปริมาณมาก เช่น เครื่องจักร รถยนต์ หรืออาจเป็นการเช่าสินค้าที่เทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องถ่ายเอกสาร

เช่าซื้อ กับ ลีสซิ่ง ต่างกันอย่างไร

	เช่าซื้อ (Hire purchase)	ลีสซิ่ง (Leasing)
1. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	บทบัญญัติในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับ ลีสซิ่งไว้เฉพาะ
2. ผู้เช่า	บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล	นิติบุคคล
3. ทรัพย์สินที่ให้เช่า	ส่วนใหญ่มักเป็นการเช่าซื้อรถยนต์ รองลงมาได้แก่ รถจักรยานยนต์ เครื่องจักร	ส่วนใหญ่เป็นเครื่องจักร รองลงมาได้แก่ คอมพิวเตอร์ เครื่องถ่ายเอกสาร และเครื่องใช้สำนักงาน
4. วัตถุประสงค์ของการเช่า	เพื่อเป็นเจ้าของทรัพย์สิน	เพื่อใช้ทรัพย์สินระยะยาว
5. ระยะเวลาเช่า	ส่วนใหญ่ 1-5 ปี	ตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไป
6. วงเงิน (คิดเป็น % ของมูลค่าทรัพย์สิน)	โดยทั่วไปอยู่ที่ 70-80%	สามารถขอได้สูงสุดถึง 100%
7. การคิดดอกเบี้ย	คิดแบบเงินต้นคงที่ (Flat Rate)	คิดแบบลดต้นลดดอก (Effective Rate)
8. กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินเมื่อสิ้นสุดสัญญา	เป็นของผู้เช่าโดยอัตโนมัติ	ตามเงื่อนไขที่ระบุในสัญญาว่าจะเลือกซื้อเช่าต่อ หรือคืนทรัพย์สิน
9. ความรับผิดชอบในการดูแลทรัพย์สิน	ผู้ให้เช่ามีหน้าที่ส่งมอบทรัพย์สินที่อยู่ในสภาพสมบูรณ์ให้แก่ผู้เช่า และผู้เช่ามีหน้าที่ดูแลในทรัพย์สินที่เช่าครอบครอง	ตามแต่ประเภทของ ลีสซิ่ง (Financial Lease หรือ Operating Lease)
10. การยกเลิกสัญญา	ผู้เช่าสามารถยกเลิกสัญญาเมื่อใดก็ได้ด้วยการส่งมอบทรัพย์สินคืนแก่ผู้ให้เช่า	ตามแต่ประเภทของลีสซิ่ง (Financial Lease หรือ Operating Lease)

นอกจากนี้ ลีสซิ่งยังแบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ สัญญาเช่าการเงิน (Financial Lease) และ สัญญาเช่าดำเนินงาน (Operating Lease) ซึ่งมีความแตกต่างในด้านต่าง ๆ ตามตารางดังนี้

	สัญญาเช่าการเงิน (Financial Lease)	สัญญาเช่าดำเนินงาน (Operating Lease)
1. วัตถุประสงค์ของการเช่า	เพื่อเป็นเจ้าของทรัพย์สิน	เพื่อใช้ทรัพย์สินระยะยาว
2. ผู้เช่า	บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล	นิติบุคคล
3. ทรัพย์สินที่ให้เช่า	ส่วนใหญ่มักเป็นการเช่าซื้อรถยนต์ รองลงมาได้แก่ รถจักรยานยนต์ เครื่องจักร	ส่วนใหญ่เป็นเครื่องจักร รองลงมาได้แก่ คอมพิวเตอร์ เครื่องถ่ายเอกสาร และเครื่องใช้สำนักงาน
4. วัตถุประสงค์ของการเช่า	เพื่อเป็นเจ้าของทรัพย์สิน	เพื่อใช้ทรัพย์สินระยะยาว
5. ระยะเวลาเช่า	ส่วนใหญ่ 1-5 ปี	ตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไป
6. วงเงิน (คิดเป็น % ของมูลค่าทรัพย์สิน)	โดยทั่วไปอยู่ที่ 70-80%	สามารถขอได้สูงสุดถึง 100%
7. การคิดดอกเบี้ย	คิดแบบเงินต้นคงที่ (Flat Rate)	คิดแบบลดต้นลดดอก (Effective Rate)
8. กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินเมื่อสิ้นสุดสัญญา	เป็นของผู้เช่าโดยอัตโนมัติ	ตามเงื่อนไขที่ระบุในสัญญาว่าจะเลือกซื้อเช่าต่อ หรือคืนทรัพย์สิน
9. ความรับผิดชอบในการดูแลทรัพย์สิน	ผู้ให้เช่ามีหน้าที่ส่งมอบทรัพย์สินที่อยู่ในสภาพสมบูรณ์ให้แก่ผู้เช่า และผู้เช่ามีหน้าที่ดูแลในทรัพย์สินที่เช่าครอบครอง	ตามแต่ประเภทของ ลีสซิ่ง (Financial Lease หรือ Operating Lease)
10. การยกเลิกสัญญา	ผู้เช่าสามารถยกเลิกสัญญาเมื่อใดก็ได้ด้วยการส่งมอบทรัพย์สินคืนแก่ผู้ให้เช่า	ตามแต่ประเภทของลีสซิ่ง (Financial Lease หรือ Operating Lease)

1. ทรัพย์สินที่เขา	เป็นทรัพย์สินที่มีราคาสูง อายุการใช้งานนาน เช่น เครื่องจักร เครื่องบิน เรือเดินทะเล และรถยนต์	เป็นทรัพย์สินที่มีการเปลี่ยนแปลงเร็ว หรือ เชตค เน เลยขนสูง เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องถ่ายเอกสาร และเครื่องใช้สำนักงาน
2. ระยะเวลาเช่า	ระยะเวลาเช่าแน่นอนและนานครอบคลุมอายุการใช้งานของทรัพย์สินหรือไม่เกิน 10 ปี และผู้เช่าส่วนใหญ่มักจะซื้อทรัพย์สินนั้นเมื่อสิ้นสุดสัญญา	เป็นการเช่าในระยะสั้น อายุสัญญาจะสั้นกว่าอายุการใช้งานของทรัพย์สิน
3. ความรับผิดชอบในการดูแลทรัพย์สิน	ผู้เช่าเป็นผู้รับผิดชอบต่อความเสียหายและบำรุงรักษาทรัพย์สินที่เช่า	ผู้ให้เช่าเป็นผู้รับผิดชอบในการบำรุงรักษาทรัพย์สิน
4. การยกเลิกสัญญา	ผู้เช่าบอกเลิกสัญญาก่อนครบกำหนดเพียงฝ่ายเดียวไม่ได้	ผู้เช่าหรือผู้ให้เช่าสามารถบอกเลิกสัญญาก่อนครบกำหนดเมื่อใดก็ได้ โดยบอกล่วงหน้าให้อีกฝ่ายทราบ

การคิดดอกเบี้ยและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

นอกจากจะต้องชำระดอกเบี้ยแล้ว ในการทำสัญญาเช่าซื้อและลีสซิ่งยังมีค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่ผู้ทำสัญญาอาจต้องเป็นผู้รับภาระหรืออาจเกิดขึ้นได้ ซึ่งอาจแตกต่างกันไปตามประเภทและข้อกำหนดในการเช่าซื้อและลีสซิ่งของสถาบันการเงินแต่ละแห่ง เช่น

- ค่าบริการการดำเนินงาน เช่น ค่าจดทะเบียนกรรมสิทธิ์ ค่าโอนกรรมสิทธิ์ ค่าบริการต่อภาษี ค่าใช้จ่ายในการติดตามทวงถามหนี้
- เบี้ยปรับชำระค่างวดล่าช้า

ดังนั้น ควรศึกษาทำความเข้าใจวิธีการคิดดอกเบี้ยและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ อย่างละเอียด รวมถึงเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่จะเกิดขึ้น เพื่อให้ได้ข้อเสนอที่ดีและเหมาะสมกับความต้องการมากที่สุด

ผู้ให้บริการ

ผู้ให้บริการภายใต้การกำกับดูแลของ ธปท. คือ ธนาคารพาณิชย์

ผู้ให้บริการที่ไม่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ ธปท. สถาบันการเงินเฉพาะกิจ สหกรณ์ บริษัทเช่าซื้อและบริษัทลีสซิ่ง

